

Groene Keynes

Het is te hopen dat de leiders van de G-20, inclusief de leden van de opgeleukte Franse delegatie, nog in de gelegenheid zijn geweest om in de aanloop naar het redden van de internationale financiële markten, ook nog de informatie van de World Energy Outlook 2008 (WEO 2008) van het Internationaal Energieagentschap (IEA) tot zich te nemen.

De problemen stapelen zich op, ook in de wereld van de energie. Weliswaar zullen deze problemen zich niet op heel korte termijn openbaren en in die zin de pro-

meteen de urgentie van het energie- en klimaatprobleem.

Diepe dip

Als de wereldleiders de wereld economie al met succes uit een niet te diepe dip weten weg te houden en redelijk snel weer herstel van de vraag weten te entameren, ligt achter het economische herstel meteen weer een energiecrisis op de loer. Immers, de investeringen in nieuwe productiecapaciteit bleken al achter te blijven bij een groeiende markt en oplopende prijzen en lijken te midden van de economische implosie van de afgelopen maanden nu helemaal stil te vallen. Daarmee lijkt de tijd, die nodig is om een 'energiecrunch' af te wenden door de productiecapaciteit te vergroten, geofferd te worden aan de economische recessie. Voor deze 'energiecrunch' in het midden van de volgende decade werd vorig jaar al door het IEA gewaarschuwd en heeft dus volgens

de nieuwe WEO-editie niets aan actualiteit verloren.

Dringend aandacht

Wat erger is, is dat de huidige economische neergang ook de pas ontwikkelende alternatieve energiebronsector treft, terwijl de WEO 2008 nogmaals dringend aandacht vraagt voor de niet-houdbare ontwikkeling van het wereldenergiesysteem. Met overheden die de handen vol hebben aan het redden van banken en andere noodlijdende sectoren lijkt de ruimte om een flinke impuls te geven aan de transitieplannen niet groter geworden. Bovendien is door de prijsval van olie het te subsidiëren gat groter geworden. In die zin waren de oplopende energieprijzen van de periode 2004 tot mid-2008 helemaal zo gek nog niet. De WEO 2008 schildert een perspectief voor de energievoorziening van crisis en een toenemende belasting van het milieu, waarbij de huidige economische crisis de mogelijkheid om hieraan het hoofd te bieden bijna dagelijks verkleint. Politiek en economisch is het kortetermijn financiële crisis hemd nader dan de langetermijn rok. Maar nu het toch panne is en gesproken wordt over wereldwijde Keynesiaanse redingsbestedingen, mogen we van onze leiders verwachten dat zij over

hun schaduw heen springen en niet alleen roekeloze banken en de Detroitse auto-industrie en kornuiten elders van de ondergang redden, maar ook het energie- en klimaatprobleem niet vergeten. Waaronder bijvoorbeeld niet als eis stellen, dat in ruil voor hulp nu, de auto-industrie een paar fikse stappen gaat zetten om veel energie-efficiëntere en duurzamere auto's gaat ontwikkelen, die midden volgend decennium op de markt kunnen komen? Dus niet meer van die kleine, kapot onderhandelde stapjes, maar een sprong vooruit.

Opkrikken

En waarom niet in het kader van de hoop aan de (ver)bouwsector de energie-efficiëntie in de bebouwde omgeving flink opkrikken door huizen en kantoren beter te isoleren en efficiënter van elektriciteit en verwarming te voorzien? En dan meteen de netten maar versneld klaar maken voor een combinatie van centraal en decentraal opgewekte elektriciteit? Dat houdt de bouwsector en elektrotechnische sectoren weer van de straat. Kortom, als we denken aan een Keynesiaanse oplossing voor de huidige economische problemen, dan moet het maar een groene Keynes worden. die niet alleen de huidige problemen aanpakt, maar meteen ook al een voorschot kan nemen op die van de volgende decennia. Anders zaden we onze kinderen niet alleen op met opnieuw opgelopen overheids-schulden, maar ook met een steeds moeilijker oplosbaar energie- en klimaatprobleem. ■

Coby van der Linde is hoofd van het Clingendael International Energy Programme, hoogleraar Geopolitiek en Energiemanagement aan de Rijksuniversiteit Groningen en lid van de Algemene Energieraad.

Door
Coby van der
Linde

blemen in de financiële markten, het bankwezen en de effecten op de reële economie in prioriteit voor moeten laten gaan, maar de urgentie is er niet minder om. De aanlooptijden zijn lang voor zowel het aanbod van fossiele en duurzamere vormen van energie. Het tempo van depletie van de door het IEA onderzochte oliebronnen zorgt voor een forse extra inspanning om het aanbod op peil te houden, laat staan om het naar het niveau van de verwachte vraag van 106 miljoen vaten per dag te tillen. Ook op dat gebied bleek de nieuwe WEO geen echt goed nieuws te brengen. Verschillende internationale oliemaatschappijen verwachten dan ook, dat het aanbod en de vraag in 2030 lager zullen uitvallen dan het IEA verwacht. Maar met een groeiende wereldbevolking en de ambities van de opkomende economieën om zich in welvaart te meten met de OECD-landen openbaart zich

